

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Ε' Αριθ. 327

Λευκωσία: Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δευτέρα 11 Ιουλίου 1927

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ο εσχάτως περί την εκδρομήν του Παιδαγωγικού Γραφείου θύρουδου, αποδειχθείς εκ των υστέρων όλως άσκοπος και άδύνατος μάς παρέχει ίκανά διδάγματα σχετικάς προς τας σήμερον ύφ'αρχαίας σχέσεις Σχολείου και Κοινωνίας. Οσονδήποτε και αν ηελησώμεν ν' αποδώσωμεν εις επιπλοκαίτην ή άλλην έκαστην του τύπου την δριμύτητα της γλώσσης, ήν κατ'αυτάς ετήρησεν, ήσυνόδηποτε και αν υποθέσωμεν ότι ταπεινή σκανδαλοθηρία ή έμπάθεια ολίγων ένδικφερομένων επιτηδείων υπέθαλψε την γέννησιν και διάδοσιν άχληνώτων φημών, δεν δύναμεθα νά περιωμέμεν το κοινωνικόν φαινόμενον της κρατούσης δυσπιστίας και εχθρότητος, δύναται τις νά είπη, της κοινωνίας προς το Σχολείον. Οσον δέ περισσότερον άποδεικνύεται το ήλως άδύνατον του περί το Παιδαγωγικόν θύρουδου τόσον έκδηλον έμφανίζεται το κοινωνικόν τουτο φαινόμενον. Είμαι πλέον ή υποθέσις ότι υπέυθυνος της κατ'αυτάς είνε ο τύπος. Εάν ο τύπος δεν εύρισκεν αντίκτυπον εις την κοινωνίαν, εάν εις τας ψυχάς του πολλού κόσμου δεν υπήρχε πολλή εύλεκτος ύλη δυσπιστίας, δες ήτις δύνατον ή τύπος νά γεννήσιν τόσην συγκίνησιν και ό ή ζωρίς νά παρέχη ούδέν σοδάρων στοιχείον. Αλλαχού λοιπόν πρόπει ν' αναζητηθώσι τά αίτια και ό ή είς τήν εξέλικτικήν περίοδον, εις ήνεύρίσκεινται σήμερονόλαι και κοινωνία και διεληθούσαι την τρομεράν θύελλαν του παγκοσμίου πολέμου. Η ιστορία πιστοποιεί ότι με τά πάσαν περίοδον ύψηλού πυρετού, μετά καταστρεπτικούς πολέμους συνεπαχόμενους κοινωνικάς ανατροπάς, επεκολουθεί περίοδος αντίδράσεως, περισυλλογής συντηρητικότητας. Καί ό αντίκτυπος της ψυχολογικής αυτής καταστάσεως έμφανίζεται έκδηλος εις την κατά της έκπαιδεύσεως δυσφορίαν, ήτις ούχι σπανίως εκσπεί εις όχλους δικαίων και άδικών, άθώων και ενόχων. Τυφλόν τό κοινωνικόν ένστικτον αναζητεί τόν άποδιομπαχόν τράχον εις τόν όποιον, νά φορτωθή τας άνυ-

παρκτους πολλακίς εθύνας. Ελάσσιον παράδειγμα του φαινομένου ή κατ'αυτήν του Σωκράτους, του άμειλίχτου έχθρου των σοφιστών, ως του κατ'έξοχόν αντιπροσωπευτικού αυτών τύπου παρ'αυτών άρχαίων Αθηναίων.

Καί ή σύγχρονος Κοινωνία νά άνταναστήσιν από όξύν και όλεθριον πυρετόν έμπνέεται από τάσεις συντηρητικές. Είναι τουτο άνεπιδεκτόν συζητήσεως δι' όλους τους κλάδους της ανθρωπίνης δράσεως. Αλλά τό σύγχρονον Σχολείον και εις την προαγματικήν του δράσιν την καθοριζομένην δια νόμων και προγραμμάτων δεν στρέφεται προς τά όπίσω και δεν προσκαρτερεί προς την συντηρητικότητα τούτην. Εντεύθεν ή κοινωνική δυσφορία και εχθρότης, ήτις δεν παραλείπει εύκαιρίαν νά εκσπεί. Εν τή όρμη της δεν δύναται, δεν θέλει νά κάμη διακρίσιν. Δεν διστάζει νά κάμη σύγχυσιν μεταξύ του άκρου άριστερου κ. Πληνόν και του συντηρητικώτατου εις άρχάς, του συντηρητικώτερου έως των νέων μας παιδων γωγων του σεμνού κ. Παλαιολόγου. Ταυτά πάντα πρόπει νά κατανοηθώσι καλώς παρ'απάντων των κοινωνικών παρχόντων και ιδίως παρ'αυτών έκπαιδευτικών λειτουργών. Ας μη δυσφορώσιν έκλαμβάνοντες ως προσωπικάς τας άδικίας, τους πολλακίς και άδικαιολογητους επιθέσεις και άς προσέχωσι νά παρέχωσιν όσον τό δυνατόν ολιγωτέρας άφορμάς προς έκρηξιν της κοινωνικής δυσφορίας, δια την όποιαν δεν είναι αυτοί θεαίως οι υπέθυνοι.

Αλλά και ή Κοινωνία και ό τύπος δέον νά κατανοήσωσιν ότι δεν πτείουσι τά άτομα, αλλά τό σύστημα, εάν θε βερίως πτείη και τουτο.

Εφ' όσον δεν τό άνέχονται άς στρέψωσι τας προσπάθειάς της προς τό κέντρον και άς επιδιώξωσι δια της νομοθετικής όδου την τροποποίησιν του συστήματος. Ας άποφύγωσι κατά τό δυνατόν τας δημοσίας επιθέσεις, ατίτινες ούδέν άλλο επιτυγχάνουσιν ειμή την επύξιν της δυσπιστίας της κοινωνίας προς τό σχολείον και την γέννησιν της πικρίας εις τας ψυχάς των

διδασκάλων και την μείωσιν του γοήτρου αυτών, άπαντα θεαίως ήκιστα συντελεστικά δια την άποτελεσματικήν του σχολείου έργασίαν. Ελάσσιον καταγγελία σχετική προς τά σχολεία, πριν έδη τό φώς της δημοσιότητος, άς τίθηται υπό αυστηρόν έλεγχον και άς θελησώσιν οι διευθυνταί των σχολείων και των εφημερίδων νά συνεργασθώσι προς άποφυγήν δυσχερέτων συνεπειών και άσκόπων έρεθισμών της κοινής γνώμης.

ΑΝΤΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ

Σήμερα δεν έχει άνατολή. Πολύ ένωρίς ή νοτερή όμίχλη είχε μουντώσει τά σκοτεινά χρώματα της νύχτας, και είχε ξαπλώθι παντού.

Τώρα, αυτή ή ίδια όμίχλη γίνηκε σάν άσημένα, σάν χυρή, και λές σε μεριές—μεριές όπου στάζει από τόν ούρανό άσημι, νομίζεις πως διακρίνεις μία φιλή, άσημένα βροχή.

Μόνον ξεχωρίζουν σ' αυτή την παράδοξη άνατολή—άνατολή δίχως ήλιο—τά μαβιά χαλασμένα κορμιά της έληας, που μέσα από τες μεγάλες τρύπες τους άφίτουν νά διακρίνεται ή άσπράδα τ' ούρανού.

Και από τά πιο χαμηλά κλαριά στάζουν άδιάκοπα χοντρές μακρουλές σταγόνες.

Και λάμπει ή δροσιά που άπόμεινε και ένώνει τα στενόμακρα φύλλα της έληας με' αυτό τό φώς που τό περιτριγυρίζει.

Και δεν ξεχωρίζεις θάλασσα ούτε ούρανό.

Θάλασσα στόν ούρανό και ούρανό στήν θάλασσα.

Και από κει όπου τό μάτι μας κρίνει πως είναι όρίζοντας, σηκώνεται σάν ένα σύγνεφο πιο άσπρο από τ' άσημι και σηκώνεται ως φιλή.

Στήν θάλασσα εκεί που νομίζουμε έμεις πως είναι θάλασσα—καθρεφτίζεται εκείνο τό σύγνεφο και τό βλέπεις νά κατεβαίνει βαθιά...

Και τα πέρινες για καπνό αυτά τό σύγνεφα, κι' αν μάλιστα σταθής άκίνητος σέ ζυλίσει ή άσπράδα ή πολλή, και νομίζεις πως κρέμεται τό νησί μέσα σέ σύγνεφα και σέ καπνούς.

Και πάλι σου στερεώνεται ή ιδέα πως ήτις σέ νησί παραμυθιού, σ' ένα από κείνα τό νησιά που γεννήθηκαν ένα βράδυ από τόν άφρον της θάλασσας, ένώ έφώτιζε άγνα τό φεγγάρι.

Κέρκυρα — Σ. Ι. Α.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

=| ΚΑΙ |=

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Υπό του Υπουργείου της Γεωργίας καθιερώθη διάταγμα περί άποδόσεως εις τας κοινότητας των δασών.

Δι' αυτούς όρίζεται ότι όλα τά δάση των νέων χωρών αποδίδονται εις τας κοινότητας, εκ των όποιων είχαν άφαιρεθί από της έπομένης της καταλήψεως των υπό του Ελληνικού στρατού. Η άπόδοσις γίνεται επί τη προσαγωγή εκ μέρους της κοινότητας

των τίτλων κυριότητας.

Ός τίτλος κυριότητας θεωρείται και ή από άμνημονεύτου χρόνου κατοχή του δάσους υπό της κοινότητας.

Επίσης δια τού διατάγματος λύεται άπολύτως ίκανοποιητικώς τό ζήτημα των μπαταλικίων των δασών.

Εν τέλει όρίζεται ότι τά δάση μέχρι 200 στρεμμάτων, τά όποια υπέρκεινται των χωρίων και είναι προστατευτικά των οικιών του χωρίου και των υποκειμένων κτημάτων παραδίδονται εις τας κοινότητας αι όποια και θά αναλάβουν την φύλαξιν των.

Τά εκ των άνωτέρω δασών είσοδήματα θά διατίθενται δια την συντήρησιν και ανάπτυξιν αυτών τούτων των δασών, την γεωργικήν εκπαιδευσιν, την άνέγερσιν σχολείων, κατασκευήν δρόμων κλπ.

Διορισθέντος του κ. Κ. Κεκεμένη Γεωπόνου ως Διοτή της Γεωρ. Σχολής Δουρούτης θά άρχισή ή λειτουργία της Σχολής κατά τόν ερχόμενον Σεπτέμβριον με 25 μόνον μαθητάς έσωτερικούς.

Ελπίζομεν ότι κατόπιν της υπό τού ρέκτου Διοτή άναλήψεως της Διοσεως θά άρχισή πλέον συστηματική εργασία ή όποια θά εξαλειφή την μέχρι τούδε επικρατούσαν κοινήν δυσφορίαν δια την Σχολήν.

Όλα τά σχολεία διέκοψαν από ήμερων τά μαθήματα, και μαθηταί και διδάσκαλοι κατόπιν της έπιπόνου Σχολικής εργασίας άναπνέουν έλευθέρως.

Και μόνον ή Αγροτική Σχολή Ιωαννίνων άρχισασι τά προκαταρκτικά μαθήματα από του Αύγουστου 1926 εξακολουθεί ταυτα μέχρι του Αύγουστου 1927.

Μανθάνομεν μάλιστα, ότι τά μαθήματα θά εξακολουθήσουν μέχρι της 15ης Αύγουστου, τά αποτελέσματα θά βγούν στις 30, και θά εξακολουθήσουν δέ πάλιν τά πρακτικά μαθήματα προς δόξαν της νέας ταύτης Αγροτικής νοσηρίας μεταβαλλούσης τό σχολικόν έτος εις 13 μήνας.

Απορίας άξιον είναι μά την αλήθειαν τί είδους σκέψεις επικρατούν εν τή Σχολή ταύτη, ένώ τό θερμομέτρον σημειώνει 39 και 40 βαθμούς ύποσκιάς. Πρός θεού κύριοι άνάγκη διανοητικής άγαναπαύσεως.

Μετ' εύχαισθήσεως πληροφορούμεθα ότι ή συντελεσθείσα Σχολική εργασία διατροφής του μεταξοσκώληκος εν τή Αγροτική Σχολή έσέφθη υπό πλήρους επιτυχίας. Χάρη εις την επιστημονικήν διατροφήν, και τας καταβληθείσας υπό του καθηγητού κ. Π. Λαγίδου προσπάθειάς τ' αποτελέσματα υπερέβησαν τας προσδοκίας. Τό καλλιεργηθέν είδος είνε άρίστης ποιότητος ως και ό μεταξοσπορος. Τά Ιωαννίνα τό όποια άνέκαθεν εφημιζοντο δια την μεταξοσκωληκτοφίαν, κατά τά τελευταία έτη άπώλεσαν τελείως την φήμην των μαζί με τά πολύτιμους προ-

ΣΤΟΥ ΠΑΘΟΥ